

REGULERING AV FISKET ETTER BROSME OG LANGE NORD FOR 62°N I 2025

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter brosme og lange nord for 62°N i 2025 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter.

1 SAMMENDRAG

Det norske fisket etter brosme og lange i NØS nord for 62°N er først og fremst et blandingsfiske. Brosme fiskes i hovedsak med line, mens lange også fiskes med garn. Det tas også noe fangster i fiske etter andre arter med snurrevad og trål.

Deltakelsen i fisket etter brosme og lange er regulert med en åpen og en lukket gruppe. Lukket gruppe består av konvensjonelle havfiskefartøy og fire kystlinefartøy over 28 meter. Fartøy under 28 meter kan delta i åpen gruppe. Det er særlig fartøy i lukket gruppe, og kystfartøy under 15 meter som fisker brosme og lange.

Fisket etter brosme og lange i Norges økonomiske sone nord for 62°N ble for første gang regulert med kvoter i 2023. Bakgrunnen var en antagelse om at flere fartøy har kapasitet til å øke sitt fiske av brosme og lange. Sett i sammenheng med reduserte kvoter på nordøstarktisk torsk, anså man det som mulig at fiskeinnsatsen ville øke. Det ble i 2023 satt en totalkvote, og i 2024 ble det etablert gruppekvoter for fartøy over og under 28 meter.

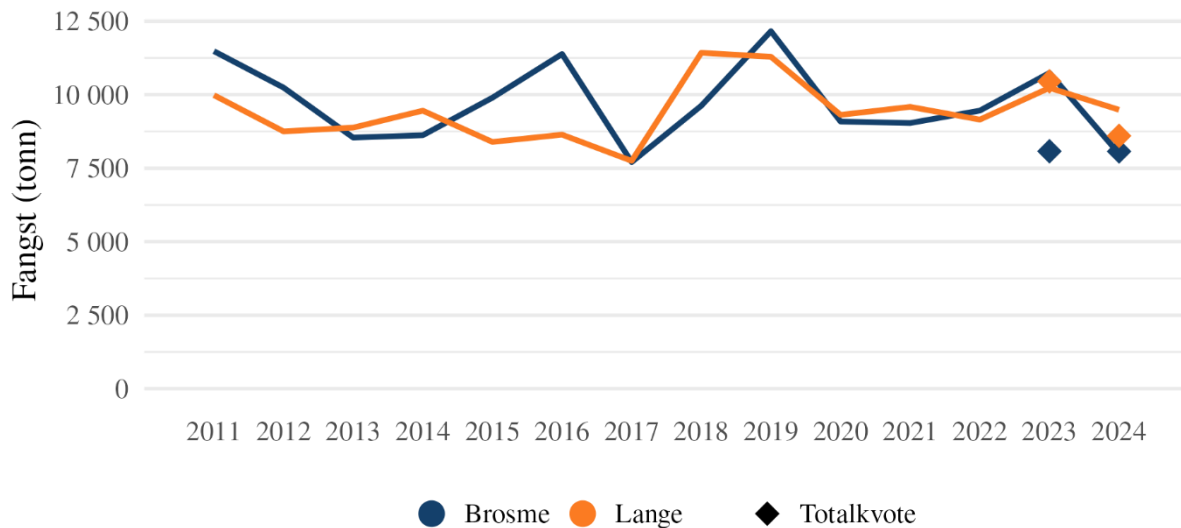
For fartøy under 28 meter største lengde, har det vist seg utfordrende å begrense uttaket til gruppekvotens rammer, uten at det går ut over øvrig fiskeriaktivitet. I fiske etter lange er det innført maksimalkvoter på fartøynivå. For å unngå for tidlig stopp i fiske, er disse foreslått innstrammet i 2025.

Fiske etter brosme, som i enda større grad inngår som bifangst i andre fiskerier, har bifangstregulering vært den eneste virkningsfulle grep for å begrense uttaket for fartøy under 28 meter. Samtidig har det vist seg vanskelig å unngå overfiske. Det er derfor foreslått å ikke åpne for direkte fiske i 2025.

2 FISKE ETTER BROSME OG LANGE

Fisket ble kvoteregulert i 2023, og har siden utviklet seg med behov som har oppstått. Av figur 2.1 ser vi at fangstene av brosme og lange nord for 62°N de siste ti årene har variert noe, men at det ikke har vært noen tydelig trend i uttaket. Tallene for 2024 er foreløpige og forventes å øke mot slutten av året.

Figur 2.1: Fangst av brosme og lange nord for 62°N

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 11.10.2024

2.1 FISKE I 2023

2.1.1 FISKE ETTER BROSME I 2023

I 2023 var fiske etter brosme kun regulert med en totalkvote for fartøy med adgang til å delta. Fisketakten var nokså høy på sommeren, og kvoten ble beregnet oppfisket i slutten av august. For å forsøke å unngå for stor belastning på fiskeflåten ved stopp i fiske, ble bifangstbestemmelser utredet, og fra og med stopp i direktefisket 16. september, kunne fartøy med adgang til å delta, ha inntil 25 % brosme i den enkelte fangst og ved landing. Det var fra flere hold reaksjoner på at denne reguleringen var for stram, og hadde store konsekvenser for annet fiske. Reguleringen sto likevel uendret ut året.

Tabell 2.1 viser at man i 2023 har et overfiske av brosmekvoten på 2 692 tonn, 33 % av totalkvoten. 1 873 tonn ble fisket etter stopp i direktefisket 16. september.

Tabell 2.1: Kvoter og fangst av brosme i 2023

Gruppe	Kvote	Fangst	Rest	Utnyttelse
Fartøy over 28 m		6 209		
<i>Lukket gruppe</i>		5 664		
<i>Bifangst konv.</i>		396		
<i>Bifangst andre</i>		149		
Fartøy under 28 m		4 532		
Total	8 076	10 741	-2 665	133 %

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 11.10.2024

Tabell 2.2 viser at fangstene i 2023 fram til stopp i fisket 16. september lå godt over gjennomsnittet for perioden 2011-2022. Etter stopp greidde man trolig å begrense fisket en del.

Tabell 2.2: Fangst før og etter stoppdato for fisket i 2023 (16. september)

År	Fangst (tonn)		
	Før stoppdato	Etter stoppdato	Totalt
2023	8 868	1 873	10 741
Gjennomsnitt 2011-2022	7 024	2 746	9 770

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 11.10.2024

2.1.2 FISKE ETTER LANGE I 2023

Fisket etter lange i 2023 skjedde uten behov for justeringer i reguleringen. Kvoten på 10 454 tonn ble nær fullt utnyttet.

Tabell 2.3: Kvoter og fangst av lange i 2023

Gruppe	Kvote	Fangst	Rest	Utnyttelse
Fartøy over 28 m		4 244		
<i>Lukket gruppe</i>		3 495		
<i>Bifangst konv.</i>		370		
<i>Bifangst andre</i>		379		
Fartøy under 28 m		5 989		
Total	10 454	10 233	221	98 %

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 11.10.2024

2.2 REGULERING OG FISKE I 2024

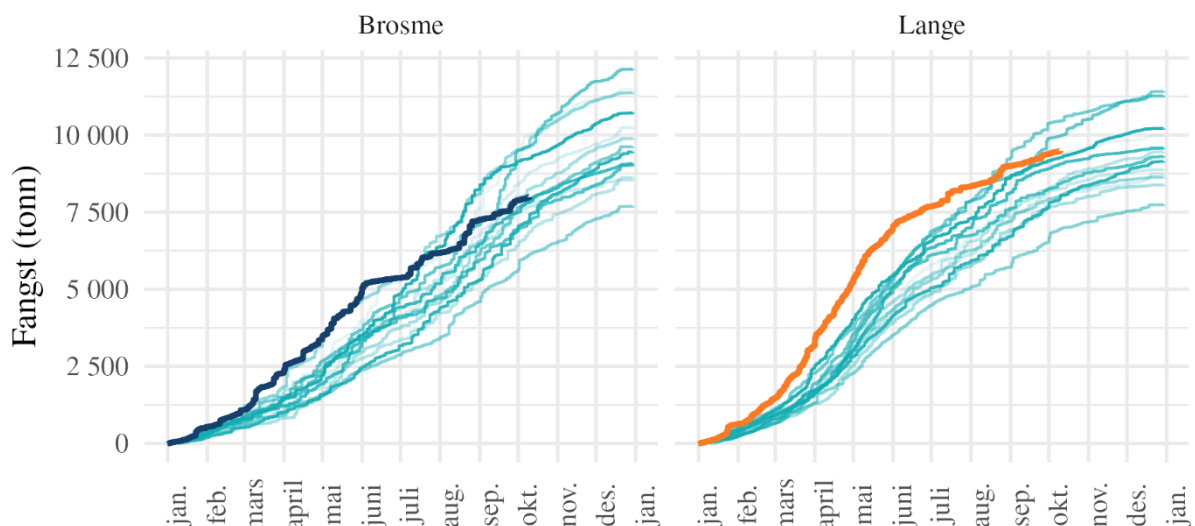
Høsten 2023 signaliserte flere instanser i næringen at de arbeidet med sine synspunkter på reguleringen av fiske etter brosme og lange, og at disse ikke ville være klare til behandling i reguleringsmøtet. Det var enighet om at kvoten skulle fordeles på de ulike delene av

fiskeflåten, og før nyttår bestemte NFD at kvotene skulle fordeles mellom fartøy over og under 28 meter største lengde. Utforming av reguleringen fortsatte på nyåret 2024, og Fiskeridirektoratet gjennomførte en høring av tiltak for å begrense uttaket av brosme og lange, som resulterte i tiltak for fartøy under 28 meter største lengde som var gjeldende fra og med 1. april.

Fisket etter brosme for fartøy under 28 meter største lengde startet med uvanlig høy fisketakt. Det var kjent at man arbeidet med endringer i reguleringen, og særlig i mars var fisketakten på et nivå som var langt over det som har vært normalt. Fisket ble stoppet fra 1. april, og foregikk siden som et bifangstfiskeri. Fartøyene kunne ha inntil 20 % brosme i sine fangster i løpet av uken. Etter en prosess med næringen, bestemte NFD senere at bifangstavgangen skulle økes, og fra 22. mai kunne fartøyene fiske inntil 40 % brosme per uke. Endringen skjedde med forventning om at gruppeknoten ville overfiskes i 2024. Per uke 42, gjenstår det omtrent 150 tonn av gruppeknoten, og med en fisketakt på 50-100 tonn i uken fram til midten av desember, kan man forvente at gruppeknoten blir overfisket med 300-700 tonn før året er omme. Fra 1. april ble det innført maksimumkvoter på fartøynivå i fiske etter lange for fartøy under 28 meter største lengde. For å tillate en viss spesialisering på fiske av lange gjennom våren, ble kvotene satt på et slikt nivå at man forventet å måtte stoppe fisket i løpet av sesongen. Det ble imidlertid fisket mer og tidligere enn fangsthistorikken skulle tilsi (figur 2.2), og for å skjerme den viktige fangstsesongen på forsommeren, bestemte NFD at stopp i fisket skulle utsettes. Fra 15. juli stoppet Fiskeridirektoratet fisket, og fartøyene fikk adgang til å ha inntil 20 % lange i sine fangster per uke.

For fartøy over 28 meter største lengde ble det direkte fisket etter både brosme og lange stoppet fra og med 12. september.

Figur 2.2: Fisketakt i fisket etter brosme og lange siden 2011. 2024 er uthevet.

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 11.10.2024

2.2.1 FISKE ETTER BROSME I 2024

Brosme forekommer i store kvanta som bifangst i andre fiskerier, og selv om direkte fiske på nåværende tidspunkt ikke er tillatt, må man påregne betydelige fangster resten av året.

Tabell 2.4: Kvoter og fangst av brosme i 2024

Gruppe	Kvote	Fangst	Rest	Utnyttelse
Fartøy over 28 m	5 090	5 278	-188	104 %
<i>Lukket gruppe</i>		4 812	-4 812	
<i>Bifangst konv.</i>		246	-246	
<i>Bifangst andre</i>		221	-221	
Fartøy under 28 m	2 981	2 711	270	91 %
Total	8 071	7 989	82	99 %

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 11.10.2024

2.2.2 FISKE ETTER LANGE I 2024

Totalkvoten på lange er allerede per i dag oppfisket, på grunn av at fisket for fartøy under 28 meter fikk fortsette lenger enn først planlagt. Det er også all grunn til å forvente at det blir tatt en del lange som bifangst resten av året.

Tabell 2.5: Kvoter og fangst av lange i 2024

Gruppe	Kvote	Fangst	Rest	Utnyttelse
Fartøy over 28 m	3 987	4 002	-15	100 %
<i>Lukket gruppe</i>		3 439	-3 439	
<i>Bifangst konv.</i>		174	-174	
<i>Bifangst andre</i>		389	-389	
Fartøy under 28 m	4 613	5 485	-872	119 %
Total	8 600	9 487	-887	110 %

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 11.10.2024

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2025

3.1 BESTANDSSITUASJON OG KVOTERÅD FOR 2025

ICES gir kvoteråd for både brosme og lange for samlet fangst i ICES-område 1 og 2. Dette området dekker NØS nord for 62°N, svalbardsonen og deler av fiskerisonen ved Jan Mayen. Deler av russisk, islandsk, grønlandsk, færøysk og britisk farvann er også dekket av kvoterådet.

Begge bestandene regnes som datafattige, og bestanden estimeres basert på den standardiserte CPUE-serien fra den norske linereferanseflåten. Bestanden av både brosme og lange er estimert å ha økt noe fra 2003 til 2017, for deretter å ha hatt en liten nedgang. ICES gir kvoteråd for to år av gangen, og det siste rådet gjelder for 2024-2025. Kvoterådet for lange er redusert sammenlignet med de to foregående årene, og er på 8 600 tonn. Rådet for brosme er reelt sett uforandret, og er på 8 071 tonn.

3.2 DELTAKERREGULERING I 2025

Deltakelsen i fisket er regulert i deltakerforskriften, med en lukket og en åpen gruppe. Lukket gruppe består av konvensjonelle havfiskefartøy og kystfartøy med største lengde på eller over 28 meter som fisker med line. Per 24. september 2024, kan 30 fartøy delta i lukket gruppe, fire av disse er kystfartøy over 28 meter. Egnede kystfartøy under 28 meter kan fiske i åpen gruppe. I det følgende er det forutsatt at det ikke gjøres endringer i deltakerreguleringen for 2025.

4 REGULERING AV FISKET I 2025

4.1 TOTALKVOTER

Fisket etter brosme og lange ble første gang regulert med kvoter i 2023. Kvoten gjelder for norske fartøy nord for 62°N, og er satt til kvoterådet for ICES område I og II. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre denne praksisen.

Lange og brosme i ICES-område I og II er datafattige bestander der man ikke har tilstrekkelig kunnskap til å foreta analytiske bestandsvurderinger og rådgivning til å gi grunnlag for løpende å maksimere avkastningen fra bestandene. Forvaltningsstrategien for lange og brosme må derfor ta utgangspunkt i en føre var-tilnærming der målet er å sikre en langsiktig høy avkastning fra bestandene, samtidig som en av hensyn til avviklingen av fisket og industrien søker å begrense årlige variasjoner i uttaket. Fiskeridirektøren foreslår derfor å fastsette kvoter på nivå med kvoterådet fra ICES.

Fiskeridirektøren foreslår at norske fartøy med adgang til å delta, kan fiske og lande 8 600 tonn lange og 8 071 tonn brosme nord for 62°N i 2025.

4.2 FORDELING AV TOTALKVOTER

I etterkant av reguleringsmøtet 2023, fikk Fiskeridirektoratet innspill fra næringen som resulterte i en fordeling av totalkvotene. Fordelingsnøkkelen baserer seg på 20 års fangsthistorikk. Det er lagt opp til at denne fordelingen videreføres i 2025.

Tabell 4.1: Fordelingsnøkkel og forslag til kvoter på gruppenivå for 2025

Fartøygruppe	Brosme		Lange	
	Andel	Kvote (tonn)	Andel	Kvote (tonn)
På eller over 28 meter største lengde	63,06 %	5 090	46,36 %	3 987
Under 28 meter største lengde	36,94 %	2 981	53,64 %	4 613

Fiskeridirektøren foreslår at totalkvotene for brosme og lange fordeles på ulike fartøygrupper etter samme nøkkel som i 2024.

4.3 REGULERING AV FISKE FOR FARTØY UNDER 28 METER STØRSTE LENGDE

Det ble tidlig klart at det ville være nødvendig å sette inn tiltak for å begrense uttaket av både brosme og lange, for at man skulle unngå stort overfiske av gruppekvoten for fartøy under 28 meter største lengde.

4.3.1 BIFANGSTREGULERING AV FISKE ETTER BROSME

Fangstene de siste to årene viser at det er større interesse for å fiske brosme enn det gruppekvoten for fartøy under 28 meter største lengde gir anledning til å ta ut. Høsten 2023 ble gruppekvoten oppfisket tidlig, og fra 16. september var det tillatt å ha 25 % bifangst av brosme i hver enkelt fangst. Gjennom høsten var det diskusjoner om bifangstreguleringen, som av mange ble holdt for å være for stram til å etterleve. 2024 startet med fritt fiske, men på våren ble regelverket justert, før man landet på nåværende regulering. Ved stopp i fiske har fartøy med adgang til å delta, mulighet til å ha inntil 40 % brosme i sine ukentlige fangster.

Etter at man kom fram til nåværende regulering, har fisketakten i all hovedsak ligget litt under normalen fra de siste årene. Basert på den korte perioden vi har å sammenligne, ser årets regulering ut til å redusere uttaket nesten like effektivt som fjorårets regulering, som var strammere. Man ligger likevel an til å overfiske kvoten med flere hundre tonn. Dette skyldes til dels at det var ekstraordinært stor innsats i fiske tidlig på året, noe man i fremtiden kan unngå ved å starte med bifangstregulering fra 1. januar. Man kan imidlertid ikke forvente at dette er tilstrekkelig til at man unngår overfiske av gruppekvoten.

Forutsatt at gruppekvoten videreføres på samme nivå som i 2024, er det ikke beregnet at det er rom for å åpne for direktefiske etter brosme i 2025. Dersom man skal unngå overfiske av gruppekvoten, forventer Fiskeridirektoratet at det er nødvendig å redusere bifangstadgangen noe, og foreslår derfor å tillate inntil 30 % brosme i det enkelte fartøys ukentlige fangster.

Fiskeridirektøren foreslår å regulere fisket etter brosme for fartøy under 28 meter største lengde i 2025 med bifangstregulering fra årets start. Fartøy med adgang til å delta i fiske, kan ha inntil 30 % brosme i sine fangster, avregnet per uke.

4.3.2 KVOTER PÅ FARTØYNIVÅ I FISKE ETTER LANGE

Tidlig i 2024-sesongen, ble det innført kvoter på fartøynivå i fisket etter lange for fartøy under 28 meter største lengde. Formålet var å begrense uttaket av lange på en slik måte at man fikk ro og forutsigbarhet i fisket, særlig under vårsesongen, når det tradisjonelt har blitt fisket mye lange.

Fisket våren 2024 gikk fort, og Nærings- og Fiskeridepartementet besluttet at man skulle utsette stopp i fisket til lenger ute i sesongen, selv om dette innebar at man risikerte overfiske av gruppekvoten. Da det direkte fisket ble stoppet 15. juli, var det bare 16 fartøy som hadde fisket opp sine kvoter. Ytterligere 7 fartøy hadde fisket over 90 % av kvoten, mens de øvrige fartøyene hadde under 80 % kvoteutnyttelse. Det var altså relativt få fartøy som ble påvirket av kvotene.

Erfaringen fra årets sesong, er at kvotene demmer opp mot at enkeltfartøy spesialiserer seg og tar ut store kvantum lange, men at de ikke har vært stramme nok til å gi ro i fisket. Dersom man både skal unngå overfiske og for tidlig stopp i direktefisket, betyr dette at kvotene må settes på et lavere nivå i 2025. Kvotene som foreslås for 2025, er 24 % lavere enn kvotene som ble fastsatt i 2024.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre kvoter på fartøynivå i fiske etter lange for fartøy under 28 meter største lengde. Forslaget innebærer maksimalkvoter basert på fartøyets største lengde, med kvoter som følger:

Under 11 meter: 32 tonn

11–14,99 meter: 64 tonn

15–27,99 meter: 96 tonn.

4.4 REGULERING AV FISKE FOR FARTØY OVER 28 METER STØRSTE LENGDE

4.4.1 BIFANGSTANDGANG FOR FARTØY UTEN ADGANG TIL Å DELTA

Fartøy uten adgang til å delta i fiske etter brosme og lange, har i 2024 adgang til å ha inntil 20 % ved fiske med stormasket trål, og 30 % ved fiske med konvensjonelle redskap. Dette gjelder i realiteten bare fartøy over 28 meter største lengde. Ved stopp i direktefiske, gjøres dette regelverket gjeldende for fartøy som i utgangspunktet har adgang til å delta. Av tekniske hensyn i forbindelse med kvoteavregning, er det ønskelig at bifangst reguleres separat for ulike arter. Fiskeridirektoratet har derfor undersøkt om man kan gjøre en endring i regelverket, som i praksis har nøytral virkning. Fangsthistorikk tilsier at en lik deling av bifangstgangen mellom brosme og lange vil virke tilnærmet nøytralt. For fiske med trål er det ingen historikk for fiske opp mot 10 % brosme eller lange, og for fiske med konvensjonelle redskap er det bare enkelttilfeller av bifangst over 15 % brosme eller lange.

Fiskeridirektøren foreslår at bifangstgangen for fartøy uten adgang til å delta i fiske endres, med intensjon om nøytral effekt. Ved fiske med stormasket trål tillater man bifangst på inntil 10 % brosme og 10 % lange i den enkelte fangst og ved landing. Ved fiske med konvensjonelle redskaper tillates inntil 15 % brosme og 15 % lange i den enkelte fangst og ved landing.

Fiskeridirektøren foreslår at denne bifangstadgangen ved stopp i direktefiske også gjøres gjeldende for fartøy som har adgang til å delta.